

11. desember 2023

Aktørene i markedsordningen for melk

Økologisk melk – tilgang og priser

Som det tidligere er informert om, er det for tiden lav tilgang på rå melk. De siste månedene har også etterspørselen etter økologisk melk økt og vi får forespørsler om ytterligere leveranser i løpet av 2024, så i perioder av året er tilgangen på økologisk melk også lav i forhold til etterspørselen.

Per november er anvendelsesgraden på økologisk melk 66 prosent. For anslagsvis 15 prosent av den økologiske melken er kostnadene ved å transportere den inn til anlegg som kan prosessere den som økologisk, svært høy. Det betyr at vi i 2024 kan komme i en situasjon hvor det ikke er tilstrekkelig med økologisk melk til å dekke etterspørselen til enhver tid uten vesentlige ekstra kostnader.

Hvis den situasjonen inntreffer, må Norsk melkeråvare prioritere melken. Norsk melkeråvare har ikke formell forsyningsplikt på økologisk råvarer, men vil legge vekt på å behandle alle kunder likt. Aktører som har meldt inn sitt behov for økologisk melk til Norsk melkeråvare i tide gis fortrinn. Også for økologisk melk følger prognosekravene markedsreguleringsforskriften § 4-3-4. Kravene er gjengitt under.

§ 4-3-4. *Arsprognoser fra meieriselskapene*

Meieriselskaper som benytter seg av forsyningsplikten skal innen 10. august hvert år oversende Tine SA en prognose for neste års behov for rå melk, spesifisert per måned. Meieriselskapene oppdaterer årsprognosen fire ganger per år, per 1. november, 10. februar, 10. mai og 10. august. Årsprognosen vil danne utgangspunkt for blant annet markedsregulators prognoser og budsjett for melkeanvendelsen.

Ved vesentlige endringer i leveranser av rå melk og/eller prognosert volum hos et meieriselskap, skal meieriselskapet gi melding til markedsregulator så snart som mulig.

0 Endret ved forskrifter [17 okt 2014 nr. 1429](#), [22 juni 2020 nr. 1396](#) (i kraft 1 juli 2020).

Utover dette vil prioriteringsreglene bli knyttet opp mot bestillinger, leveranser, lasstørrelse og rasjonelle ruter. Vi kommer tilbake med en nærmere beskrivelse.

For aktører som ønsker det, vil det også være mulig å avtale kjøp av økologisk melk som vanligvis ikke hentes inn som økologisk, mot at ekstra kostnader dekkes.

Norsk melkeråvare forstår at en situasjon med knapphet på råvare, kan være krevende for våre kunder. Vi håper å unngå å komme i en slik situasjon. Norsk melkeråvare arbeider parallelt med å stimulere til økt produksjon av melk hos eksisterende økomelkprodusenter.

Det pågår også et arbeid med nyrekruttering i noen områder. Vi ber likevel om forståelser for at tiden det tar å legge om til økologisk er lang og behov for stabil etterspørsel over tid er viktig.

Fra nyttår blir det innført et statlig tilskudd til økologisk melkeproduksjon på 40 øre pr. liter. Blant annet er målet med dette tilskuddet å redusere kostnader i verdikjeden for økologisk melk.

Redusert pristillegg fra varemottaker til økologisk melkeproduksjon er krevende i en situasjon med fallende tilførsler og fare for underdekning til våre kunder. Vi vil allikevel foreta en viss prisjustering til melkeprodusenter med leveringsavtale med Norsk melkeråvare. Dette gir grunnlag til en prisnedgang til våre kunder på 15 øre pr liter, til 125 øre pr. liter. Endringen gjøres gjeldende fra 1. januar 2024.

Med vennlig hilsen

Eivind Kjuus /s/
Norsk melkeråvare, TINE SA

